

Hoe gaat het met het Panel Psychisch Gezien in coronatijden?

Hans Kroon (ism Aniek de Lange,
Lex Hulsbosch, Aafje Knispel)

Fact webinar, 24 september 2020

Wat weten we in het algemeen?

- Stress (en veerkracht) bij crisis is normaal
- Impact SARS-epidemie 2003 op mentale gezondheid was beperkt in de algemene bevolking
- Nederlandse bevolking (peiling Ti/I&O juni 2020): 80% stabiele mentale gezondheid, meerderheid ziet ook positieve gevolgen
- Internationaal: gedeeltelijke terugvering na april
- Verschillende veerkrachtpatronen, mensen met matige mentale gezondheid extra kwetsbaar

Panel Psychisch Gezien

- Mensen met ernstige psychische aandoeningen
- Circa 1500 deelnemers, kwart bij FACT-team
- Werving via instellingen en zelfselectie
- Recente peilingen: april 2019 (pre-corona), april 2020, juni/juli 2020 (nu: voorlopige cijfers, nog niet gepubliceerd)
- Verdiepende (herhaalde) interviews (binnen UvA-consortium; zie www.coronatijden.nl)

Coronazorgen

- 6% zekere corona-infectie
- In juni/juli iets minder coronazorgen dan in april
- Daling met name op het vlak van: dagelijks leven oppakken, familie/vrienden zien
- Relatief weinig financiële zorgen door corona

Wat maakt(e) het leven ingewikkeld?

- Onzekerheid over verloop epidemie en persoonlijke consequenties
- Angst voor besmetting, life events
- Zelf niet in controle, veranderende regels
- Gebrek aan “sociale ruis” (en stress → sociale problemen)
- (Digitale) communicatie met hulpverlening
- Wegvallen vrijwilligerswerk, inloop, gebruikelijke structuur
- Kwetsbare transitie in zorg

Voordelen

- Rust: minder drukte en prikkels
- Minder moeten (ook in het sociale)
- Overzichtelijker, thuis in controle
- Milieu
- Solidariteit

Kwaliteit van leven

- Gemiddelde rapportcijfer (1-10) gaat van 6+ naar 6- (april) naar 6 (juni/juli)

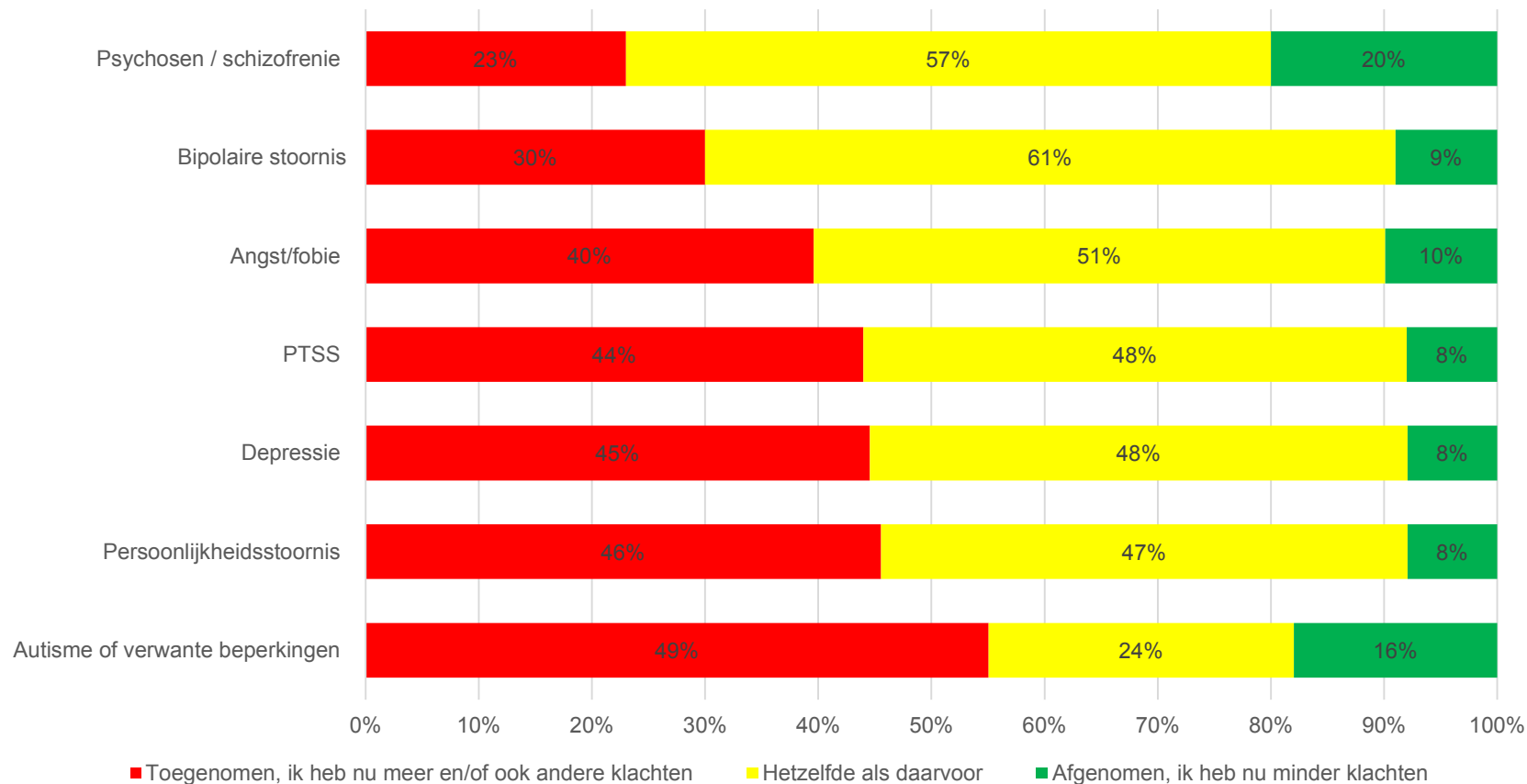
Dagstructuur, vrijwilligerswerk

- Nog steeds flink veel problemen met dagstructuur
- Vrijwilligerswerk wel weer meer – aangepast - hervat (van 35% → 60%)

Eenzaamheid

- Sociale isolement knelt, maar in juni/juli minder dan in april
- Uiteenlopend patroon in emotionele en sociale eenzaamheid
- Emotionele eenzaamheid stijgt eerst
- Sociale eenzaamheid daalt eerst
- Beide gaan terug naar (problematische) uitgangsniveau

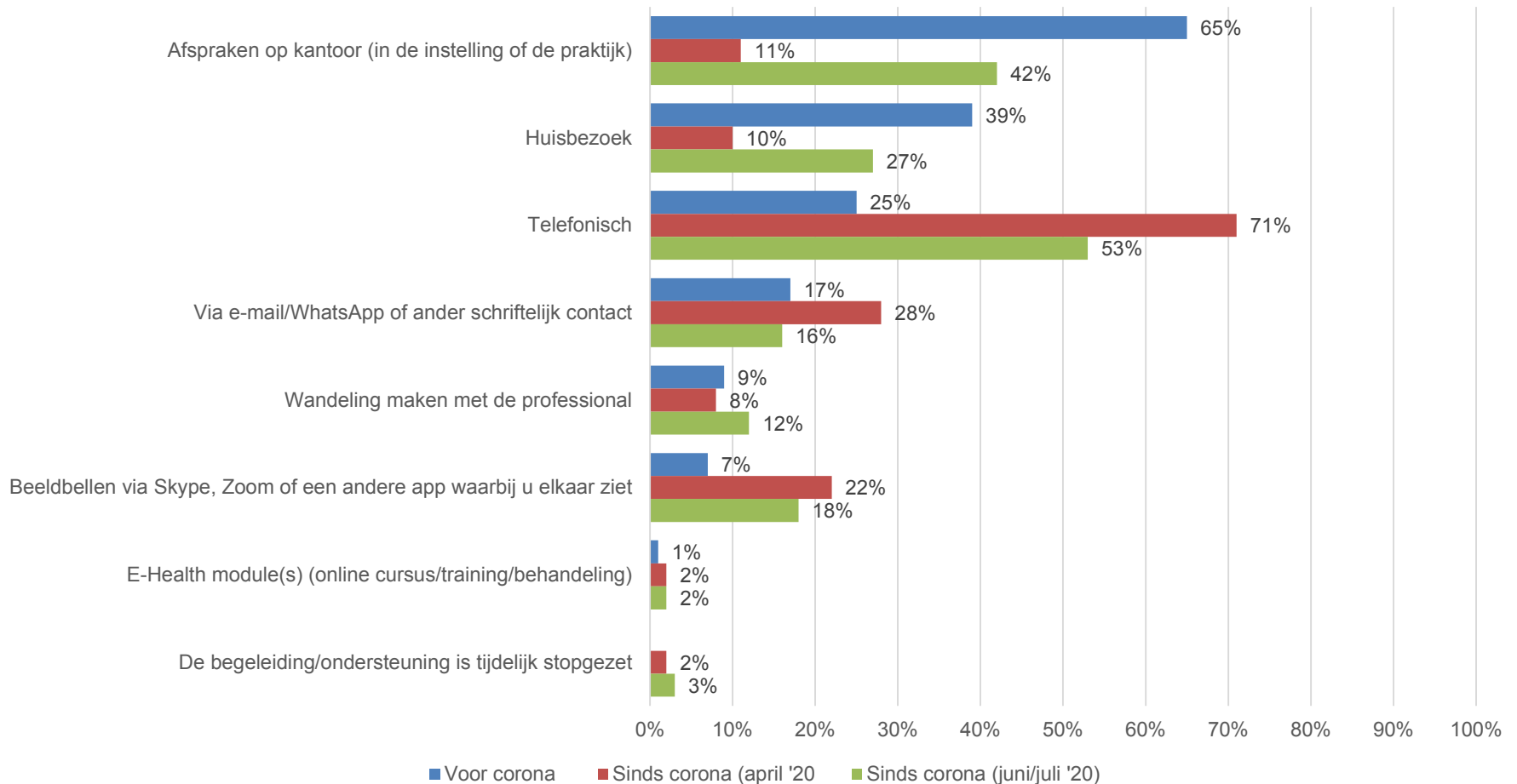
Mentale gezondheid: meer/minder klachten in coronatijd?

Mentale gezondheid 2

- Op klachtenlijst (angst, somberheid) stabiele gemiddelde resultaten
- Wel: vooral met wie het al slecht ging, gaat het nu nog slechter

Hulpverlenerscontact: ook veerkracht (al zou men meer contact willen)

En bij FACT?

- Ftf contact bij 75% hersteld (en 45% huisbezoek)
- Beeldbellen naar 20% (15% met ftf contact)
- Waardering voor inspanningen hulpverlener
- Slechts 43%: inspraak over vorm contact
- >40%: “Ik tel niet mee in de maatschappij”

Aandachtspunten hulpverlening

- Ftf contact krijgt hoogste waardering
- Afstemming over frequentie/wijze van contact
(bijv.: mengvorm met beeldbellen)
- Steun bij zelfmanagement, structuur, sociale verbinding
- Extra alert op de “afwachters” en mensen in transitie: “Alles is zogenaamd weer opgestart, maar ik heb nog niets gehoord”

Conclusie, glazen bol

- Impact corona bij panel groter dan in algemene bevolking (maar we moeten niet overdrijven)
- Hoe ongelukkiger men was, hoe groter de verergering
- Kwaliteit van leven lijkt mee te veren met opleving/afzwakking ernst coronacrisis
- Daarom: terugval (na herstel in juni/juli) in “tweede golf” te verwachten
- We peilen weer in oktober
- Meer informatie?: www.psychischgezien.nl of zoek in www.trimbos.nl/aanbod/webwinkel naar “panel psychisch gezien”